

ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๔๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท ๑๐๓๐๐

๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๓

เรื่อง รายงานสรุปการทำประชาพิจารณ์ประจำปี ๒๕๕๒

เรียน กระทรวง ทบวง กรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๑๐/๑๒๕๓๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓

ด้วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์) ได้ขอให้นำเสนอ คณะรัฐมนตรีทราบรายงานสรุปการทำประชาพิจารณ์ประจำปี ๒๕๕๒ ของส่วนราชการต่าง ๆ พร้อม ข้อเสนอแนะและข้อเสนอนำ และให้ส่วนราชการต่าง ๆ ถือปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาว่าด้วยประชาพิจารณ์ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๓ ลงมติว่า

๑. รับทราบรายงานสรุปการทำประชาพิจารณ์ประจำปี ๒๕๕๒ ของส่วนราชการต่าง ๆ ตามที่รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์) เสนอ

๒. ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา รับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาว่าด้วยประชาพิจารณ์ ไปประกอบการพิจารณาในการตรวจร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ... ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๓ อนุมัติหลักการ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา

๓. ให้รัฐมนตรีทุกกระทรวง ทบวง กำชับปลัดกระทรวง ทบวง ศึกษาระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ โดยวิธีประชาพิจารณ์ พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำประชาพิจารณ์ให้ชัดเจนในการถือปฏิบัติ รวมทั้งให้นำข้อสังเกตและ ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยประชาพิจารณ์ไปประกอบการดำเนินการ ทั้งนี้ ให้พิจารณา เหยียดจ่ายงบประมาณของกระทรวง ทบวง ในการทำประชาพิจารณ์ให้เพียงพอ โดยให้ดำเนินการอย่าง ประหยัดและมีประสิทธิภาพ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิญญู เกรียงงาม)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๒๕๐๐๓๕๑

โทรสาร ๒๕๑๐๖๒๑

ที่ นร 0110/12435

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

12 พฤษภาคม 2543

เรื่อง รายงานสรุปการทำประชาพิจารณ์ประจำปี 2542

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานสรุปการทำประชาพิจารณ์ประจำปี 2542

ด้วยคณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยประชาพิจารณ์ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ พ.ศ. 2539 ได้จัดทำรายงานสรุปการทำประชาพิจารณ์ประจำปี 2542 ของส่วนราชการต่าง ๆ พร้อมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอละเอียดของคณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยประชาพิจารณ์ต่อไป
ถือปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยประชาพิจารณ์ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. 280-1604, 629-9444

โทรสาร 280-1604

รายงานสรุปการทำประชาพิจารณ์ประจำปี 2542

1. ข้อความทั่วไป

การทำประชาพิจารณ์ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ พ.ศ. 2539 เป็นกลไกส่วนหนึ่งที่ใช้ดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของคณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบันที่ได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 20 พฤศจิกายน 2540 ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิรูปทางการเมืองเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมืองในเรื่องสำคัญ การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐโดยวิธีการประชุมปรึกษาหารือกับกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือชุมชน การทำประชาพิจารณ์หรือประชามติแล้วแต่กรณี

นอกจากนั้น การประกาศใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2542 ได้กำหนดหลักสำคัญหลายหลัก รวมทั้ง หลักความมีส่วนร่วมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความเห็นในการตัดสินใจสำคัญของประเทศ และกำหนดมาตรการให้หน่วยงานของรัฐกำหนดแนวทาง วิธีการ และขอบเขตการทำประชาพิจารณ์ในเรื่องโครงการสาธารณะที่จะมีผลกระทบในวงกว้างต่อสังคม ซึ่งหน่วยงานของรัฐทุกแห่งต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

การจัดทำประชาพิจารณ์ได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้นทั้งในด้านความมุ่งหมาย หลักการ และกระบวนการจัดทำประชาพิจารณ์ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน และประการสำคัญการเพิ่มสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 59 ที่บัญญัติว่า "บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผล จากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนในเรื่อง ดังกล่าว ทั้งนี้ ตามกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่กฎหมายบัญญัติ" ดังนั้น การคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนในเรื่องดังกล่าว จึงเป็นเรื่องที่ต้องตระหนักและให้ความสำคัญ แม้ว่าบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา 59 ไม่มีข้อความว่าประชาพิจารณ์ แต่เนื้อหาและวิธีการรับฟังความคิดเห็นมีลักษณะเป็นการจัดทำประชาพิจารณ์ตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ พ.ศ. 2539 กำหนดไว้

2. รายงานผลการจัดทำประชาพิจารณ์

คณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยประชาพิจารณ์ ได้รับรายงานผลการจัดทำประชาพิจารณ์ ของส่วนราชการต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 21 โครงการ แต่เป็นโครงการที่ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน 4 โครงการ ดังนี้

2.1 กระทรวงสาธารณสุข ประชาพิจารณ์ 1 โครงการ คือ

- (1) ร่างพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ โดยสถาบันเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ กรมการแพทย์ เป็นหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการ ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์

2.2 กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ประชาพิจารณ์ 1 โครงการ คือ

- (1) การจัดทำปฏิญญาผู้สูงอายุไทย โดยกรมประชาสงเคราะห์เป็นหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการ ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์

2.3 กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ประชาพิจารณ์ 2 โครงการ คือ

- (1) ร่างกรอบนโยบายพาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย โดยศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ เป็นหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการ ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์
- (2) โครงการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการวิจัยเครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอนแห่งชาติ โดยศูนย์ปฏิบัติการวิจัยเครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอนแห่งชาติ เป็นหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการ ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์

2.4 กระทรวงการต่างประเทศ ประชาพิจารณ์ 1 โครงการ คือ

- (1) แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจการค้า และการลงทุนบนเส้นทางหมายเลข 9 และบริเวณสะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 2 เลยกระทรวงการต่างประเทศและจังหวัดมุกดาหารเป็นหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์ ประกอบด้วย รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร และผู้แทนจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง

2.5 กระทรวงศึกษาธิการ ประชาพิจารณ์ 6 โครงการ คือ

- (1) ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... โดยหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เป็นหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการ มี

การแต่งตั้งคณะทำงานประชาพิจารณ์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ตั้งแต่ วันที่ 7 พฤษภาคม 2541

- (2) ร่างพระราชบัญญัติสถานศึกษาเอกชน พ.ศ. .... โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเป็นหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการ ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์
- (3) การสร้างมาตรฐานการลงโทษทางวินัยข้าราชการครู โดยสำนักงาน ก.ค. เป็นหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์ ประกอบด้วย เลขาธิการ ก.ค. รองเลขาธิการ ก.ค. ผู้อำนวยการกองวินัยและนิติการ และแต่งตั้งตัวบุคคลอีก 6 คน ร่วมเป็นคณะกรรมการประชาพิจารณ์
- (4) โครงการประชุมสัมมนารับฟังความคิดเห็นจากผู้บริหารและคณาจารย์ เรื่อง การจัดโครงสร้างองค์การบริหารของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการ มีคณะกรรมการประชาพิจารณ์ประกอบด้วยคณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการดำเนินการ จัดประชุม
- (5) ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับงานด้านศาสนา โดยกรมการศาสนาเป็นหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ คณะทำงานประชาพิจารณ์และคณะทำงานประเมินผล และประมวลผลประชาพิจารณ์ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติของ กระทรวงศึกษาธิการและแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานดำเนินงานจัดประชุมสัมมนา ประธานกลุ่ม ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาและการจัดทำสัมมนาเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
- (6) ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติในส่วนของกรมพลศึกษา โดยกรมพลศึกษา เป็นหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์ของกรมพลศึกษา

2.6 กระทรวงมหาดไทย ประชาพิจารณ์ระดับจังหวัด 3 โครงการ การรับฟังความคิดเห็น ประชาชน 1 โครงการ คือ

- (1) จังหวัดกระบี่ ประชาพิจารณ์เรื่องการกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมของอำเภอเกาะลันตาและเกาะอื่น ๆ และบริเวณน่านน้ำโดยรอบ เกาะ โดยจังหวัดกระบี่ร่วมกับสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวง

วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์ โดยรองผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ เป็นประธานคณะกรรมการ รายละเอียดการประชาพิจารณ์ตามตารางสรุปผลการประชาพิจารณ์

- (2) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประชาพิจารณ์โครงการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอยโดยใช้ระบบเตาเผาและผลิตไฟฟ้า โดยเทศบาลเมืองนครศรีอยุธยาเป็นหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการฯ รายละเอียดการประชาพิจารณ์ตามตารางสรุปผลการประชาพิจารณ์
- (3) จังหวัดร้อยเอ็ด ประชาพิจารณ์โครงการก่อสร้างที่ว่าการอำเภอโพธิ์ชัย โดยที่ทำการปกครองจังหวัดร้อยเอ็ดเป็นหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการ ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์
- (4) จังหวัดสุพรรณบุรี รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินโครงการพัฒนาบึงลำคองเฉลิมพระเกียรติฯ โดยส่วนราชการในจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการ ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ รับผิดชอบ

2.7 ทบวงมหาวิทยาลัย รายงานผลการประชาพิจารณ์ของมหาวิทยาลัย 2 โครงการ คือ

- (1) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... มีการแต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการ
- (2) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประชาพิจารณ์กรอบ แนวคิดในการร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและการปรับเปลี่ยนไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐบาล ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์ เป็นการจับประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

2.8 การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย รายงานผลการสัมมนารับฟังความคิดเห็นของสาธารณชน 2 โครงการ คือ

- (1) โครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำคีรีธารแบบสูบกลับที่ตั้งโครงการอยู่ในเขตอำเภอปอง น้ำร้อนและอำเภอชลุง จังหวัดจันทบุรี ใกล้เขื่อนคีรีธาร การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้จัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นของสาธารณชน 2 ครั้ง วันที่ 7 พฤษภาคม 2537 ที่จังหวัดจันทบุรี 1 ครั้ง และวันที่ 6 กันยายน 2538 ที่

จังหวัดจันทบุรี 1 ครั้ง ไม่มีคณะกรรมการประชาพิจารณ์ เนื่องจากดำเนินการก่อนใช้ระเบียบฯ เป็นโครงการที่มีราคาโครงการด้านเศรษฐศาสตร์ในปี 2542 ประมาณ 12,600 ล้านบาท

- (2) โครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำจุฬาภรณ์แบบสูบกลับ ที่ตั้งโครงการตำบลหุงลุยลาย อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยจัดสัมมนา รับฟังความคิดเห็นของสาธารณชน 1 ครั้ง เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2540 ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์ โครงการนี้มีราคาโครงการทางด้านเศรษฐศาสตร์ในปี 2542 ประมาณ 16,000 ล้านบาท

2.9 กรุงเทพมหานคร ประชาพิจารณ์ 3 โครงการ คือ

- (1) โครงการกำจัดมูลฝอยที่ศูนย์กำจัดมูลฝอยอ่อนนุชของกรุงเทพมหานคร โดยสำนักรักษาความสะอาด กรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์ โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รายละเอียดการประชาพิจารณ์ตามตารางสรุปผลการทำประชาพิจารณ์ของกรุงเทพมหานคร
- (2) โครงการระบบขนส่งมวลชนขนาดรอง สายพระราม 3 โดยกรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการและมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์ โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รายละเอียดการประชาพิจารณ์ตามตารางสรุปผลการทำประชาพิจารณ์ของกรุงเทพมหานคร
- (3) การตั้งชื่อซอยเกอเธ่ โดยสำนักงานเขตสาทรเป็นหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการ ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์

3. ข้อสังเกต

3.1 การจัดทำประชาพิจารณ์ตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยประชาพิจารณ์ได้รับรายงานจากส่วนราชการต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีได้ดำเนินการตามกระบวนการและหลักเกณฑ์ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ พ.ศ. 2539 ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำประชาพิจารณ์จึงยังไม่สอดคล้องและเป็นไปตามความมุ่งหมายอย่างเดียวกัน

3.2 บทนิยามคำว่า "โครงการของรัฐ" ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ พ.ศ. 2539 มีความหมายครอบคลุมถึงร่างพระราชบัญญัติหรือร่างกฎกระทรวงที่มีการจัดทำประชาพิจารณ์หรือไม่เพียงใด จึงควรกำหนดขอบเขตโครงการของรัฐให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3.3 การตัดสินใจสั่งให้ประชาพิจารณ์ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ พ.ศ. 2539 ข้อ 7 ยังไม่ชัดเจนเนื่องจากให้อำนาจพิจารณากับรัฐมนตรีสำหรับราชการส่วนกลาง ผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่นหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสำหรับราชการของกรุงเทพมหานคร แต่กำหนดให้เฉพาะรัฐมนตรีสั่งให้ประชาพิจารณ์ตามระเบียบฯ เท่านั้น

3.4 การแต่งตั้งกรรมการประชาพิจารณ์ตามระเบียบฯ กำหนดว่าต้องไม่มีส่วนได้เสียกับโครงการของรัฐในเรื่องนั้น รวมทั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ ให้แต่งตั้งกรรมการประชาพิจารณ์จากผู้ที่มีความเป็นกลางและเหมาะสมในปัญหาที่จะประชาพิจารณ์และมีความรู้ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี ตลอดจนมีความน่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในทางปฏิบัติเมื่อมีการแต่งตั้งกรรมการประชาพิจารณ์ จะมีการคัดค้านกรรมการประชาพิจารณ์ในเรื่องมีส่วนได้เสียและไม่เป็นที่ยอมรับ จึงควรมีแนวทางสำหรับพิจารณาแต่งตั้ง กรรมการประชาพิจารณ์ให้เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

3.5 ความมุ่งหมายของการประชาพิจารณ์เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียได้มีโอกาสรับทราบข้อเท็จจริง ชักถามเหตุผลและร่วมแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยไม่จำเป็นต้องแสดงตัวเป็นผู้ที่สนับสนุนหรือคัดค้าน การจัดทำประชาพิจารณ์โดยกำหนดประเด็นให้ประชาชนลงทะเบียนในประเด็นสนับสนุน หรือคัดค้านจึงเป็นการสร้างความขัดแย้งในบรรดาผู้มีส่วนได้เสียที่เข้าร่วมประชาพิจารณ์ตั้งแต่เริ่มต้น

3.6 การเตรียมข้อมูลเบื้องต้นของโครงการที่จัดทำประชาพิจารณ์เป็นสาระสำคัญที่จะช่วยให้ผู้มีส่วนได้เสียที่ลงทะเบียนประชาพิจารณ์ได้รับทราบข้อมูล หน่วยงานของรัฐที่ดำเนินการประชาพิจารณ์จึงต้องให้ความสำคัญและดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์

3.7 การดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดไว้เป็นการทั่วไป ทำให้การจัดทำประชาพิจารณ์โครงการที่แตกต่างกันไม่มีความคล่องตัว

3.8 การส่งรายงานของคณะกรรมการประชาพิจารณ์ให้รัฐมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่สั่งให้มีการประชาพิจารณ์แล้วแต่กรณี และให้ส่งรายงานให้คณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยประชาพิจารณ์ด้วย ตามระเบียบฯ ข้อ 16 เพื่อให้คณะที่ปรึกษาว่าด้วยประชาพิจารณ์จัดทำ

รายงานประจำปีเสนอคณะรัฐมนตรีปีละครั้ง ในทางปฏิบัติคณะกรรมการประชาพิจารณ์ไม่ส่งรายงานการประชาพิจารณ์ให้คณะที่ปรึกษาว่าด้วยประชาพิจารณ์ จึงต้องแจ้งให้ส่วนราชการต่าง ๆ แจ้งผลการประชาพิจารณ์ให้คณะที่ปรึกษาว่าด้วยประชาพิจารณ์ทราบ

3.9 ค่าใช้จ่ายในการจัดทำประชาพิจารณ์กำหนดให้เบิกจ่ายจากหน่วยงานของรัฐที่จัดทำประชาพิจารณ์ เป็นปัญหาในกรณีจัดทำประชาพิจารณ์ในขอบเขตที่กว้างขวาง และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ระเบียบฯ กำหนด โดยเฉพาะส่วนราชการต่าง ๆ มิได้จัดตั้งงบประมาณสำหรับจัดทำประชาพิจารณ์ไว้ล่วงหน้า จึงควรจัดสรรงบประมาณไว้จำนวนหนึ่งเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่จำเป็นต้องจัดทำประชาพิจารณ์สามารถดำเนินการได้

4. ข้อเสนอแนะ

4.1 การทำประชาพิจารณ์ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ มีหลักเกณฑ์และวิธีการแตกต่างไปจากการประชุมสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุม และมีใช้การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการของรัฐที่ได้ตัดสินใจดำเนินการไปแล้ว ทั้งนี้ การทำประชาพิจารณ์ต้องดำเนินการก่อนตัดสินใจทำโครงการหรือก่อนอนุญาตให้ดำเนินโครงการ

4.2 การทำประชาพิจารณ์มีความมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนให้ได้ รับทราบข้อเท็จจริง เหตุผลในการจัดทำโครงการและสอบถามรายละเอียดของโครงการ โดยเฉพาะผู้มีส่วนได้เสียที่จะได้รับผลกระทบจากโครงการนั้น เพื่อให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพเพิ่มขึ้นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 59 ในระหว่างที่ยังไม่มีพระราชบัญญัติตราขึ้นใช้บังคับตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรานี้ การประชาพิจารณ์ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีมีหลักเกณฑ์และกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่ใช้เป็นหลักปฏิบัติในการทำประชาพิจารณ์ของส่วนราชการต่าง ๆ

4.3 การแต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์โครงการของรัฐให้หน่วยงานของรัฐและผู้มีอำนาจแต่งตั้ง พิจารณาถึงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ และประกาศของคณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยประชาพิจารณ์ เพื่อให้การประชาพิจารณ์เป็นที่ยอมรับและประชาชนเข้าร่วมประชาพิจารณ์แทนการประท้วงและคัดค้านการประชาพิจารณ์ตั้งแต่เริ่มต้น

4.4 การปฏิบัติงานของคณะกรรมการประชาพิจารณ์ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการประชาพิจารณ์ตามประกาศของคณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยประชาพิจารณ์ โดยเฉพาะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชาพิจารณ์แสดงความคิดเห็นและสอบถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโครงการของรัฐ เพื่อให้ประกอบการพิจารณาและตัดสินใจของคณะกรรมการประชาพิจารณ์ ทั้งนี้ คณะกรรมการประชาพิจารณ์ควรซักถามหน่วยงานของรัฐที่แถลงข้อเท็จจริงเฉพาะในประเด็นที่ยังไม่ชัดเจนเท่านั้น

4.5 หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการทำประชาพิจารณ์ต้องสนับสนุนการทำประชาพิจารณ์ในเรื่องข้อมูลเบื้องต้นของโครงการและค่าใช้จ่ายการทำประชาพิจารณ์ตามความจำเป็น เพื่อให้กระบวนการประชาพิจารณ์มีความสมบูรณ์และเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน

4.6 การทำประชาพิจารณ์มีความมุ่งหมายให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้าร่วมประชาพิจารณ์เพื่อสร้างความเข้าใจ มิใช่การสร้างความขัดแย้งในหมู่ประชาชน โดยเฉพาะการแบ่งประชาชนที่เข้าร่วมประชาพิจารณ์ออกเป็นกลุ่มที่คัดค้าน และกลุ่มที่สนับสนุนไม่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการประชาพิจารณ์ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ

4.7 การรายงานผลการประชาพิจารณ์ คณะกรรมการประชาพิจารณ์โครงการของรัฐต้องส่งรายงานให้คณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยประชาพิจารณ์ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ข้อ 16 ทุกสาย

4.8 ข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้น เห็นควรชักข้อความเข้าใจกับส่วนราชการต่าง ๆ เพื่อให้การทำประชาพิจารณ์เป็นไปตามความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 59 นโยบายของคณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบันที่ได้แถลงไว้ต่อสภาผู้แทนราษฎร ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีความโปร่งใส สนองตอบปัญหาและความต้องการของประชาชน